

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 272/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., S., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. Š., Š., pre namietané porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 2 T 15/2008-367 z 26. mája 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo 16. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júla 2008 doručená sťažnosť M. K., S., t. č. vo výkone väzby (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. Š., Š., pre namietané porušenie jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej

len „okresný súd“) č. k. 2 T 15/2008-367 z 26. mája 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo 16. júna 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že:

„Okresný súd v Novom Meste nad Váhom, uznesením č. k. 2 T 15/2008-367 zo dňa 26. 5. 2008 rozhodol, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov sa žiadosť obžalovaného M. K. o prepustenie z väzby zamietla.

Krajský súd v Trenčíne, rozhodujúc o sťažnosti proti vyššie uvedenému uzneseniu Okresného súdu v Trenčíne, uznesením č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo dňa 16. 6. 2008 rozhodol, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť obž. M. K. zamietla...

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom, rozhodol o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podanej na hlavnom pojednávaní dňa 26. 5. 2008 obhajcom sťažovateľa a túto podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol.

Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť v zákonnej lehote, ktorú KS v Trenčíne napadnutým uznesením č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo dňa 16. 6. 2008 zamietol.

V predmetnej trestnej veci bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie OS Trenčín č. k. 0 Tp 81/2007-11 zo dňa 30. 6. 2007 s tým, že väzba sa u obv. začína dňa 29. 6. 2007 o 05,00 hod.

V ďalšom priebehu prípravného konania nebol Okresnou prokuratúrou Trenčín podaný návrh na predĺženie väzby sťažovateľa a zo strany súdu nedošlo k predĺženiu väzby sťažovateľa, nakoľko dňa 21. 9. 2007 podal prokurátor OP Trenčín obžalobu v predmetnej trestnej veci a súd pre prípravné konanie do toho času rozhodoval iba o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu, o návrhu na nahradenie väzby písomným sľubom obvineného a o návrhu na nahradenie väzby peňažnou zárukou, o ktorých rozhodol uznesením č. k. 0 Tp 103/2007-6 zo dňa 21. 9. 2007, tak, že žiadosť o prepustenie z väzby zamietol, ponúknutý písomný sľub ani peňažnú záruku neprijal a návrh na nahradenie väzby písomným sľubom obvineného a peňažnou zárukou zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú KS v Trenčíne uznesením č. k. 6 Tpo 75/07-14 zo dňa 15. 10. 2007 zamietol.

Následne OS Nové Mesto nad Váhom dňa 5. 2. 2008 na verejnom zasadnutí pri predbežnom prejednaní obžaloby uznesením č. k. 2 T/15/2008-282 rozhodol tak,

že zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, neprijal písomný sľub obvineného a žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom zamietol a rovnako neprijal ponúknutú peňažnú záruku a zamietol žiadosť obvineného o nahradenie väzby peňažnou zárukou. Zároveň OS rozhodol, že sťažovateľa ponecháva vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú KS v Trenčíne uznesením č. k. 3 Tos 13/2008-300 zo dňa 3. 3. 2008, ktorá bola obhajobe doručená dňa 4. 3. 2008, zamietol.

Následne OS Nové Mesto nad Váhom opätovne rozhodol o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa uznesením č. k. 2 T 15/2008-322 zo dňa 7. 04. 2008. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol KS Trenčín uznesením č. k. 3 Tos 26/2008-333 zo dňa 29. 4. 2008, ktoré bolo obhajcovi sťažovateľa doručené dňa 5. 5. 2008 tak, že sťažnosť zamietol...

Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ sudca pre prípravné konanie rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby uznesením OS Trenčín č. k. 0 Tp 81/2007-11 zo dňa 30. 6. 2007 s tým, že väzba sa u sťažovateľa začala dňa 29. 6. 2007 o 05,00 hod., uplynula sťažovateľovi šesťmesačná lehota väzby dňa 29. 12. 2007 o 05,00 hod. O ďalšom trvaní väzby rozhodol súd až po podaní obžaloby na verejnom zasadnutí pri predbežnom prejednaní obžaloby dňa 5. 2. 2008. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ bol v čase od 29. 12. 2007 od 05,00 hod. do dňa 5. 2. 2008 vo väzbe bez existujúceho súdneho rozhodnutia a teda jeho väzbu nie je možné považovať za zákonnú. Väzba nemôže byť založená iba na samotnom podaní obžaloby bez rozhodnutia súdu (obdobne I ÚS 187/07).

Takúto protiústavnosť sťažovateľovej väzby v dôsledku absencie jej ústavne akceptovateľného titulu nemohol súd odstrániť ani neskorším súdnym rozhodnutím (II. ÚS 315/06), č. k. 2 T 15/2008-322 zo dňa 7. 04. 2008 a táto nezákonnosť väzby sťažovateľa naďalej trvá, keďže nieje možné zákonne predĺžiť nezákonnú väzbu. “

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol, že:

„1. OS v Novom Meste nad Váhom svojím rozhodnutím, č. k. 2 T 15/2008-367 zo dňa 26. 5. 2008 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo dňa 16. 6. 2008, porušili základné právo M. K. na osobnú

slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR a právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie OS v Novom Meste nad Váhom č. k. 2 T 15/2008-367 zo dňa 26. 5. 2008, ako aj uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo dňa 16. 6. 2008 sa zrušuje a vec vracia OS Nové Mesto nad Váhom na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 prvej vety ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť.

Sťažovateľ namietal porušenie označených práv uznesením okresného súdu č. k. 2 T 15/2008-367 z 26. mája 2008.

V tejto časti ústavný súd zistil nedostatok svojej právomoci v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy. Z tohto článku vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sa uplatňuje na princípe subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd poskytuje uvedenú ochranu iba vtedy, ak ju neposkytujú všeobecné súdy.

V danom prípade proti rozhodnutiu okresného súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok podaný krajskému súdu.

Sťažovateľ túto možnosť ochrany svojich práv a slobôd nevyužil, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Ďalej ústavný súd preskúmal opodstatnenosť časti sťažnosti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu č. k. 3 Tos 33/2008-400 zo 16. júna 2008.

Krajský súd v predmetom rozhodnutí okrem iného uviedol:

„Pokiaľ sa týka namietanej skutočnosti obžalovaným, že je držaný vo väzbe bez existujúceho súdneho rozhodnutia (s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci I. ÚS 187/07), tu je potrebné uviesť, že krajský súd posúdil rozdielnosť právnych názorov súdov a strán, teda i obžalovaného na prejednávanie veci a postup súdu, pokiaľ ide o právne otázky, teda i riešenie dôvodnosti trvania väzby a zotrval na závere, že v posudzovanej veci bolo rozhodnuté v súlade s ustanovením § 76 ods. 5 Tr. por., z ktorého vyplýva, že súdu plyní lehota väzby od podania obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste. Vo veci bola podaná obžaloba na súd 21. 9. 2007 a dňa 21. 9. 2007 bolo Okresným súdom

Trenčín, sp. zn. OTP/103/2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, zo dňa 15. 10. 2007, sp. zn. 6Tpo/75/2007 právoplatne rozhodnuté o väzbe obžalovaného a spolu s ďalšími rozhodnutiami bola zaistená kontinuita rozhodovania o ďalšom trvaní väzby v štádiu súdneho konania. Preto rozdielnosť právnych názorov okresného súdu s názorom Ústavného súdu vysloveného v jeho náleze v iných veciach, nemôže byť v konkrétnom prípade aplikované a z rovnakých dôvodov nemôže viesť k záveru, že nebolo splnené kritérium zákonnosti väzby. Napadnuté uznesenie je vecne správne a v uvedenom smere aj náležité odôvodnené. Námietky obžalovaného nepovažoval preto krajský súd za opodstatnené a neakceptoval ich.“

Takéto zdôvodnenie je súladné s označenými článkami ústavy a dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 56/03).

Ústavný súd preto v tejto časti posúdil sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú a odmietol ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2008